

bekendtgørelse nr. 198 af 18. maj 1938 om undervisningen og dennes afslutning indeholdte regler anvendelse.

Med bekendtgørelse nr. 198 af 18. maj 1938 som grundlag dimitterer Th. Langs

Undervisningsministeriet, den 5. april 1955.

Jul. Bomholt.

/ Vagn Jensen.

Nr. 113.

Bekendtgørelse om fribefordring af skolelever m. v.

§ 1.

Stk. 1. Fribefordring ydes efter nedenstående regler på følgende rejser:

I. Ferierejser.

A. Alm. ferierejser, jfr. §§ 2—4 samt 10 og 11.

B. Ferierejser til sommerlejr, jfr. §§ 5—11.

II. Skolerejser.

A. Alm. skolerejser, jfr. §§ 12, 13 og 16.

B. Rejser til lejrskoler, jfr. §§ 14 og 16.

C. Rejser til skoleidrætsstævner, jfr. § 15.

III. Skovture og andre 1-dags udflugter, jfr. §§ 17 og 18.

Stk. 2. Fribefordring ydes på fællesklassen henholdsvis på dæksplads ved rejse

1) på stats- og privatbanerne samt

2) på skibs- og færgeruterne

Esbjerg-Nordby Fanø

Svendborg-Rudkøbing-Marstal

Nakskov-Spødsbjerg

Korsør-Lohals

Svendborg-Troense-Thurø

Ærøskøbing-Drej-Svendborg

København-Rønne

København-Hasle/Allinge/Gudhjem/

Svaneke/Nekso.

Ved rejse med bornholmsruterne skal samme selskab benyttes på ud- og hjemrejsen.

I. Ferierejser.

A. Almindelige ferierejser.

§ 2.

Stk. 1. Adgang til fribefordring på ferierejser har skolesøgende børn i statsskoler, kommunale skoler, friskoler med tilskud efter reglerne i lov nr. 416 af 12. juli 1946 og private eksamensberettigede skoler, for så vidt børnene er hjemmehørende i følgende

forskoleseminarium herefter sidste gang i marts 1955, Statens forskoleseminarium i Vejle og Odense forskoleseminarium sidste gang i marts 1956.

kommuner, og deres forældre efter kommunalbestyrelsens skøn er ubemidlede, uanset hvor den skole, de søger, er beliggende:

1) København, Frederiksberg og Gentofte med følgende omegnskommuner: Balle-rup-Måløv, Birkerød, Brøndbyvester-Brøndbyøster, Dragør, Farum, Gladsaxe, Glostrup, Herlev, Herstedvester-Herstedøster, Hvidovre, Høje Taastrup, Hørsholm, Lyngby-Taarbæk, Rødovre, Store Magleby, Søllerød og Taarnby.

2) Alle købstæder og følgende til købstæder grænsende kommuner eller dele af kommuner, som har samme stedtillæg som den pågældende købstad: Åby km., Næsby stationsby i Allesø-Næsbyhoved-Broby km., Benløse km., Dalum km., Dronningborg landsogns km., Frederiksberg slotssogns km., Gammelsohn km., Sædding by og Strandvejen i Guldager km., Hasle sogn i Hasle-Skejby-Lisbjerg km., Hasseris km., Herlufsholm km., Skåde, Kragelund, Tranbjerg og Holme skoledistrikter i Holme-Tranbjerg km., Grejsdalen og Grejsdal stationsby i Hornstrup km., Uhre Bakker, Frederikshøj og Trædballe i Hover km., Kristrup skoledistrikt i Kristrup km., Lumby km., Frederiksberg i Lyngby km., Neder Hornbæk i Hornbæk-Tånum kommune, Nørre Tranders km., Tarup skoledistrikt i Pårup km., Rødekro skoledistrikt i Rise km., Rørbæk og Reersø by i Saksø km., Ladegårde skoledistrikt i Skanderup-Stilling km., Slagelse Skt. Peders landsogns km., Lendemærk i Stege landsogns km., Sundby-Hvorup km., Kraghave by i Tingsted km., Vejlbjby-Risskov km., Viby km., Vorup km., Aalborgvej og Sct. Knudsby i St. Hans-St. Olai km.

Andre landdistrikter med bymæssig bebyggelse, der grænser op til en købstad og har samme stedtillæg som denne, kan med undervisningsministeriets anerkendelse opnå adgang til fribefordring. Ansøgning om anerkendelse må hvert år inden udgangen af april indsendes gennem skoledirektionen til undervisningsministeriet og må indeholde nøjagtig angivelse af, hvilke dele af kommunen (eventuelt hvilke skoledistrikter) der opfylder betingelserne for anerkendelse. Undervisningsministeriet giver statsbanerne meddelelse om givne anerkendelser.

3) Marstal, Brande stationsby samt de sønderjyske flækker (Løgumkloster, Augustenborg, Nordborg, Højer og Christiansfeld).

Stk. 2. Indtil videre kan børn fra København med tilgrænsende kommuner (gruppe 1) alene benytte de indlagte børnesærtog; herfra vil der kun kunne dispenseres, når særlige forhold f. eks. sygdom, afkortet ophold efter ferieværtens ønske o. lign. gør sig gældende.

Børn fra andre fribefordringsberettigede områder (gruppe 2 og 3) kan kun benytte hurtigtog i tilfælde af særlig lang rejsevej.

Stk. 3. Ved skolesøgende børn forstås sådanne, som på rejsens tidspunkt er elever i skolen, eller som er udskrevet af denne umiddelbart før sommerferien. Elever, der er udskrevet ved udgangen af marts måned af en skole med forårsskoleår, kan således ikke deltage i ferierejser i den følgende sommerferie.

§ 3.

Stk. 1. Forsåvidt angår børn i statsskoler, friskoler og private eksamensberettigede skoler sender skolens leder til den pågældende kommunalbestyrelse (kommunalbestyrelser) en fortegnelse over de børn, for hvilke der ønskes fribefordring. Fortegnelsen skal indeholde angivelse af børnenes navne, forsørgernes navne og bopæl samt rejsens mål.

Kommunalbestyrelserne rekvirerer herefter de fornødne billetter for de i kommunen hjemmehørende børn hos statsbanernes 1. distrikt, København, for børn, hjemmehørende øst for Storebælt, og hos statsbanernes

2. distrikt, Århus, for børn, hjemmehørende vest for Storebælt, uanset med hvilke af de i § 1, stk. 2, anførte befordringsmidler rejserne skal finde sted, jfr. dog det nedenfor i stk. 2, punkt 2 om rekvisition af billetter til rejse mellem København og Bornholm anførte.

Rekvisitionen må være statsbanerne i hænde senest 1 måned, før billetterne ønskes leveret. De således rekvirerede rejsehjemler tilstilles kommunalbestyrelsen af statsbanerne enten direkte eller gennem den pågældende afrejsestation.

Kommunalbestyrelsen foranlediger rejsehjemlerne udfyldt med elevens og skolens navn, elevens alder og bestemmelsessted samt underskrevet enten på kommunalbestyrelsens vegne eller af vedkommende skoles leder. For stats- og privatskolernes vedkommende videresender kommunalbestyrelsen billetterne til skolens leder.

Kommunalbestyrelsen foranlediger, at der på skemaer, der udsendes af statsbanerne, føres en nøjagtig fortegnelse over de udstedte rejsehjemler.

Skemaerne (fortegnelsen) sendes sammen med eventuelt ubenyttede eller fejlskrevne billetter til statsbanernes 1. distrikt, København, henholdsvis 2. distrikt, Århus, inden udgangen af august måned.

Stk. 2. Forsåvidt der søges fribefordring på ruterne til Bornholm, gælder følgende særlige regler:

1. Det må på rejsehjemlerne udtrykkelig angives, for hvilket selskab de skal være gældende, hvorved bemærkes, at ud- og hjemrejse må ske med samme selskab.

2. For rejser, der udgår fra København m. v. (skoler henhørende under bekendtgørelsens § 2, stk. 1, pkt. 1) til Bornholm, herunder til stationer på de bornholmske jernbaner, og rejser fra en af dampskibsselskabernes anløbspladser på Bornholm mod København, herunder også rejser kombineret med jernbanerejser udover København, rekvireres rejsehjemler og fortegnelseskemaer direkte hos det pågældende dampskibsselskab, med hvilket der samtidig træffes aftale om, hvor mange billetter der må udstedes til de enkelte dage. Fortegnelsen i udfyldt stand sendes sammen med eventuelt ubenyttede eller fejlskrevne bil-

letter til vedkommende selskabs hovedkontor.

3. Iøvrigt gælder de ovenfor i stk. 1 givne regler.

§ 4.

Lyntog kan ikke benyttes og andre hurtigtog kun, når særlig lang rejsevej og mangel af andre passende tog måtte gøre befording med hurtigtog nødvendig, jfr. iøvrigt § 2, stk. 2. Internationale eksprestog kan dog kun benyttes over sådanne strækninger, hvor disse tog i henhold til statsbanernes publikumskøreplaner kan benyttes af lokale rejsende uden begrænsninger og uden betaling af pladsbilletgebyr, jfr. endvidere § 5, stk. 3.

Såfremt befording med hurtigtog er tilladt, vil dette være angivet på fornævnte blanketter (rejsehjemler), der kun er gyldige til fællesklasse og iøvrigt ikke ved tilkøb kan gøres gyldige til hurtigtog eller højere klasse.

Håndbagage kan i det omfang, som er tilladt efter de gældende regler, frit medtages i kupeerne; ønskes bagagen indskrevet som rejsegods, må betalingen herfor erlægges af eleven selv.

B. Ferierejser til sommerlejre.

§ 5.

Stk. 1. Adgang til fribefordring på ferierejser til sommerlejre er betinget af mindst 7 dages ophold i en fast sommerlejr, i en teltlejr med betryggende hygiejniske forhold med hensyn til vand og renovation, eller under privat indkvartering i en købstad. Ferierejse til sommerlejr med ud- eller hjemrejse på lørdage, søndage eller mandage kan kun forventes bevilget i stærkt begrænset omfang. Under tilsvarende betingelser kan gives fribefordring i forbindelse med vandreture, dog kun for en samlet rejsestrækning på udrejsen og en samlet strækning på hjemrejsen.

Stk. 2. Fribefordringen tilstås:

- 1) Skolesøgende børn (jfr. § 2, stk. 3) i statsskoler, kommunale skoler, friskoler og private eksamensberettigede skoler, uanset om de har adgang til fribefordring efter § 2, d. v. s. uanset, hvor de er hjemmehørende, og uden hensyn til forældrenes formueforhold.
- 2) Ikke skolesøgende unge mennesker, som er over den undervisningspligtige alder,

men under 18 år, når de udsendes til lejren af en i henhold til § 6 anerkendt landsorganisation.

Endvidere gives ved deltagelse af mindst 9 børn eller unge mennesker for hvert påbegyndt antal af 9 børn eller unge mennesker fribefordring for 1 ledsager. Antallet af ledsagere ved rejser med skolesøgende børn og de i pkt. 2) nævnte ikke-skolesøgende unge mennesker under 18 år kan regnes særskilt for hver af de nævnte kategorier.

Ledsagerne skal på hele rejsen samt under ophold føre tilsyn med børnene.

Stk. 3. Fribefordring på ferierejser til sommerlejre og vandreture udenfor Danmark kan tilstås til dansk grænse, dog ikke på overfarterne i forbindelse med udlandet. Banerne træffer iøvrigt nærmere bestemmelse om togbenyttelsen.

§ 6.

Stk. 1. En landsorganisation, der ønsker at benytte sig af reglerne i § 5, skal hvert år inden udgangen af april måned søge undervisningsministeriets godkendelse af, at den har ret til på denne måde at udsende unge mennesker til sommerlejre og vandreture. Godkendelsen gælder kun for eet finansår.

Ansøgningen må indeholde:

- 1) Landsorganisationens navn og adresse.
- 2) Angivelse af styrelsens medlemmer (navn, stilling og bopæl).
- 3) Angivelse af landsorganisationens formål.
- 4) Oplysning om feriekolonien beskaffenhed og beliggenhed og udtrykkelig oplysning om ordningen af dens hygiejniske forhold efter § 5, stk. 1.

Stk. 2. Undervisningsministeriet giver statsbanerne meddelelse om den givne godkendelse.

§ 7.

Stk. 1. Til ansøgning om ferierejser til sommerlejre, jfr. § 5, benyttes formular nr. A 277 c, som udleveres på jernbanestationerne, og for børn, bosat i Københavns kommune, på Københavns skoledirektions depot, Nyropsgade 21. Ansøgningerne, bilagt en fortegnelse over deltagerens navne, alder, bopæl og evt. skole, afleveres senest 1 måned før rejsen skal foregå, således:

Ansøgninger omfattende skolesøgende børn: til kommunalbestyrelsen eller i København til skoledirektionen.

Ansøgninger omfattende ikke skolesøgende unge mennesker under 18 år: til den pågældende landsorganisation eller dennes underafdelinger.

De nævnte myndigheder påser, at den ansøgte fribefordring er berettiget efter de gældende regler, forsyner ansøgningen med attest herom og sender ansøgningen til afrejsestationen. For rejser, der udgår fra København, herunder rejser til Bornholm samt rejser fra en af de bornholmske dampskibsruters anløbshavne mod København, sendes ansøgningen dog til statsbanernes 1. distrikt, København.

For rejser, der arrangeres af en landsorganisation, og hvori deltager både skolesøgende børn og unge mennesker under 18 år, må der udfærdiges en ansøgning for hver af disse to kategorier. For rejser, hvori deltager skolesøgende børn bosiddende i forskellige kommuner, må der udfærdiges een ansøgning for hver kommune. (Ansøgningerne afleveres samlet).

Stk. 2. Ved afholdelse af større lejre (landslejre, korpslejre) må den pågældende organisation ved forhandling med de øvrige organisationer tilrettelægge tidsrummet for lejrens afholdelse således, at ud- og hjemrejse til og fra lejren ikke falder sammen med ud- og hjemrejse til og fra lignende lejr, arrangeret af en anden organisation.

Den pågældende organisation må endvidere, forinden arrangementet påbegyndes, træffe aftale med statsbanerne, eventuelt tillige vedkommende dampskibsselskab om, hvorvidt befordringerne til og fra lejren vil kunne gennemføres.

Stk. 3. Ansøgninger om ferierejser til sommerlejre med de internationale tog via Padborg og Gedser skal endvidere indeholde oplysning om, hvorvidt og på hvilken station eller i hvilket rejsebureau pladsbilletter eventuelt er bestilt. For pladsbilletterne skal der af ansøgeren erlægges ordinær betaling.

§ 8.

Rejsehjemler i henhold til § 5 udstedes af den styrelse, hvorunder afrejsestationen hører og sendes direkte til ansøgeren. Rejsehjemlerne skal ved rejsens påbegyndelse forevises for afrejsestationen.

Ved benyttelse af Bornholmsruterne må kontrollibletter afhentes i overensstemmelse med det på rejsehjemlerne anførte.

§ 9.

Med hensyn til togbenyttelse m. v. gælder reglerne i § 4.

C. Fællesregler for ferierejser.

§ 10.

De pågældende kommuner refunderer banerne 10 pct. af billetprisen for de under „Almindelige ferierejser“ nævnte børn og for de under „Ferierejser til sommerlejre“ i § 5, stk. 2, pkt. 1) nævnte børn og ledsagere. Landsorganisationerne refunderer banerne 10 pct. af billetprisen på de under „Ferierejser til sommerlejre“ i § 5, stk. 2, pkt. 2) nævnte unge mennesker og ledsagere.

Beløbene opkræves af statsbanerne — uanset med hvilket af de i § 1, stk. 2, nævnte befordringsmidler, befordringen er sket — som en samlet sum efter sommerferiens udløb og må ikke af kommunen kræves refunderet af børnene eller deres forsørgere.

§ 11.

Der kan kun tilstås hvert barn eller ungt menneske en ferierejse om året, og der kan således ikke gives fribefordring både på en almindelig ferierejse og på en ferierejse til sommerlejr (eller en vandretur).

Skolemyndighederne og landsorganisationerne påser, at dette overholdes.

II. Skolerejser.

A. Almindelige skolerejser.

§ 12.

Stk. 1. De i § 2, stk. 1, omhandlede skoler samt statsseminarier, private seminarier og forskoleseminarier har med nedennævnte begrænsninger adgang til fribefordring på en skolerejse een gang i hvert finansår med en af skolens klasser, der normalt består af elever over 10 år; ved skoler med parallelklasser forstås herved alle elever på samme klassetrin, selvom de er fordelt i flere afdelinger og på flere linier, således at realklassen kan rejse samme år som 1. gymnasielklasse og 1. mellemskoleklasse samme år som 6. klasse (1. F.M.). Parallelklasser kan rejse

enkeltvis i forskellige tidsrum indenfor samme finansår og til forskellige stationer.

For landsbyskoler med kun 2 klasser er der kun adgang til at foretage en skolerejse hvert 3. år, og for landsbyskoler med kun 3 eller 4 klasser kun hvert 2. år.

Stk. 2. Hvis børneantallet i de enkelte klasser er særlig lavt eller andre forhold taler derfor, kan der af undervisningsministeriet efter ansøgning, der indsendes direkte til ministeriet, bevilges fribefordring for skolerejser med deltagelse af mere end en klasse. Samme klasse kan dog aldrig opnå fribefordring på skolerejser mere end een gang.

Stk. 3. Reglerne i stk. 1 finder tilsvarende anvendelse på statsanerkendte kursus, der forbereder til mellemskole-, real-, præliminær- og studentereksamen, således at hvert kursus en gang om året kan opnå fribefordring på en skolerejse med een årgang af hvert eksamenskursus.

Stk. 4. I tiden 17. juni til 14. august samt iøvrigt på lørdage, søndage og mandage kan rejserne kun ventes bevilget i meget stærkt begrænset omfang. Fribefordring gives iøvrigt kun til rejser, der strækker sig over flere dage, og kun efter statsbanernes bestemmelse i hvert enkelt tilfælde om togbenyttelse og deltagerantal.

Rejsen kan strække sig over indtil 14 dage, rejser til udlandet dog indtil 3 uger, og kan foregå som en rundrejse.

§ 13.

Stk. 1. Rejsen skal ledes af skolens førstelærer (skoleinspektør, rektor, forstander) eller en anden af skolens lærere, hvem skolelederen — for kommunale skoler med skolekommissionens tilslutning — måtte udpege dertil.

Deltager elever af begge køn i rejsen, skal der som ledsagere deltage mindst 1 lærer og 1 lærerinde. Såfremt der ikke er ansat en lærerinde ved skolen, kan en lærerhustru eller en anden voksen kvindelig ledsager for de kvindelige elever medtages. Er der ikke ansat nogen lærer ved skolen, kan lærerindens ægtefælle eller en anden voksen mandlig ledsager for de mandlige elever medtages. Lederen har ansvaret for rejsen og må på denne være ledsagernes foresatte. Ledsagerne skal på hele rejsen samt under ophold føre tilsyn med eleverne.

Stk. 2. Udover de i stk. 1, 2. afsnit, nævnte tilfælde gives kun fribefordring til ledsagere, der er lærere(inder) ved skolen. Undtagelse herfra kan dog med ministeriets godkendelse i det enkelte tilfælde gøres, hvor hensynet til skolens arbejde under rejsen måtte kræve det. Fribefordring ydes til en ledsager for hvert påbegyndt antal af 9 elever. Er klassens elevtal mindre end 9 ydes dog fribefordring til en mandlig og en kvindelig ledsager, når hele klassen deltager.

B. Rejser til lejrskoler.

§ 14.

De i § 12, stk. 1, nævnte skoler og seminarier har endvidere adgang til fribefordring på rejse til og fra en lejrskole, hvorved forstås, at undervisningen for en klasseenhed i flere dage henlægges til en lokalitet, hvor egnede lokaler til opholdet er til rådighed, og som egner sig til løsning af en række praktiske opgaver (måle- og regneopgaver m. m.), til ekskursioner og demonstrationer navnlig af naturhistoriske, geografiske og historiske emner, som er vanskeligt tilgængelige i skolens hjemegn. Rejserne kan tilstås udover den i § 12 hjemlede adgang til skolerejser og for flere af skolens klasser i samme finansår. Rejserne skal strække sig over flere dage og kan kun bevilges til og fra den station, som ligger nærmest lejrskolen. Med hensyn til fribefordring af ledsagerne gælder bestemmelserne i § 13. Rejserne kan kun i begrænset omfang foregå på lørdage, søndage og mandage.

C. Rejser til skoleidrætsstævner.

§ 15.

Til deltager med ledsagere i landsskoleidrætsstævner og i amtsskoleidrætsstævner, der arrangeres under landsudvalget for skoleidræt, kan der tilstås fribefordring efter de for skolerejser gældende regler efter undervisningsministeriets godkendelse i det enkelte tilfælde, uden at dette medfører nogen indskrænkning i skolernes adgang til fribefordring på almindelige skolerejser i henhold til § 12.

Fribefordring til ledsagere gives dog kun til sådanne ledsagere, der er medarrangører. Iøvrigt vil følgende regler være at iagttage:

1. Det amtsudvalg, der planlægger afholdelse af et amtsskoleidrætsstævne, må senest 1 måned før stævnets afholdelse gennem landsudvalget for skoleidræt indsende ansøgning til undervisningsministeriet om godkendelse af, at der ydes fribefordring til deltagere med ledsagere i det pågældende stævne. Andragendet må indeholde skønsmæssig angivelse af, hvormange deltagere der ventes, og såfremt særlig mange ventes fra enkelte byer, må der særskilt gives oplysning om deltagerantallet fra hver af disse byer.

2. Når godkendelse meddeles, videresendes amtsudvalgets andragende til statsbanerne med oplysning om godkendelsen.

3. Senest 14 dage før stævnets afholdelse giver amtsudvalget statsbanerne (1. distrikt København, for stævner øst for Storebælt og 2. distrikt, Aarhus, for stævner vest for Storebælt) oplysning om endeligt antal deltagere, ledsagere og afrejsestation for hver enkelt skole ved samlet indsendelse af fribefordringsansøgningerne for de deltagende skoler.

Fribefordringsansøgningerne (de for skolerejser gældende skemaer anvendes) udfyldes og underskrives af amtsudvalget, som forinden sikrer sig de nødvendige oplysninger hos de enkelte skoler.

4. Statsbanerne sørger i nødvendigt omfang for ansøgningernes videresendelse til interesserede privatbaner.

5. Efter ansøgningernes udvisende udsteder stats- henholdsvis privatbanerne sædvanlige rejsehjemler, som sendes direkte til de enkelte skoler.

D. Fællesregler for skolerejser m. v.

§ 16.

Stk. 1. Fribefordring på skolerejser m. v. tilstås kun elever, der endnu på tidspunktet for rejsens foretagelse er elever i skolen.

Stk. 2. Rejserne vil kun kunne foretages efter de pågældende styrelses lejlighed; befording kan ikke ske med lyntog og med andre hurtigtog kun, når særlig lang rejsevej og mangel af andre passende tog måtte gøre befording med hurtigtog nødvendig. Internationale eksprestog kan dog kun benyttes over sådanne strækninger, hvor disse tog i henhold til statsbanernes publikums-

køreplaner kan benyttes af lokale rejsende uden begrænsninger og uden betaling af pladsbilletgebyr.

Fribefordring på skole- og lejrskolerejser til udlandet kan tilstås til dansk grænse, dog ikke på overfarterne i forbindelse med udlandet. Banerne træffer iøvrigt nærmere bestemmelse om togbenyttelsen.

Ansøgninger om skolerejser med de internationale tog via Padborg og Gedser skal indeholde oplysning om, hvorvidt og på hvilken station eller i hvilket rejsebureau pladsbilletter eventuelt er bestilt. For pladsbilletterne skal der af ansøgeren erlægges ordinær betaling.

Stk. 3. Begæring om rejsehjemmel til foretagelse af en skolerejse — hvortil formular nr. A. 277 a udleveres af jernbanestationerne — må indgives senest 1½ måned før rejsens foretagelse, a) forsåvidt angår skoler på landet gennem skolekommission og kommunalbestyrelse til skoledirektionen, b) forsåvidt angår skoler i købstæderne gennem skolekommissionen til byrådet.

Stk. 4. Skoledirektionen eller byrådet påser, at skolen efter de givne oplysninger er berettiget til skolerejse efter de gældende regler, forsyner ansøgningen med attest herom og sender ansøgningen til afrejsestationen senest 1 måned før afrejsen.

Stk. 5. For statsskolernes, privatskolernes, seminarierne og de i § 12, stk. 2, nævnte kursus' vedkommende indgives sådan ansøgning af rektor eller forstander direkte til afrejsestationen senest 1 måned før afrejsen.

Stk. 6. Kommunalbestyrelsen henholdsvis lederen af de i stk. 5 nævnte skoler og kursus har ansvaret for, at kun frirejseberettigede deltager i de nævnte rejser og hæfter for udgiften til løsning af sædvanlig rejsehjemmel for uberettiget deltagelse.

Stk. 7. Alle ansøgninger om skole- og lejrskolerejser, der udgår fra København, herunder rejser til Bornholm og rejser fra en af de bornholmske dampskibsrueters anløbshavne på Bornholm mod København, sendes, efter at være attesteret, direkte til statsbanernes 1. distrikt, København.

Stk. 8. Rejsehjemlerne, der kun er gyldige til fællesklasse og iøvrigt ikke ved tilkøb kan gøres gyldige til en højere klasse eller

til hurtigtog, udstedes af den styrelse, hvorunder afrejsestationen hører.

Ved benyttelse af bornholmsruterne må kontrolbilletter afhentes i overensstemmelse med det på rejsehjemlerne anførte.

III. Skovture og andre 1 dags udflugter.

§ 17.

De i § 12, stk. 1, omhandlede skoler og seminarier har med de i § 18, stk. 2, punkt 5—6, nævnte begrænsninger adgang til fribefordring een gang årligt på en rejse af 1 dags varighed, således at hen- og tilbage-rejsen må finde sted samme dag.

§ 18.

Stk. 1. Ansøgning om fribefordring i henhold til § 17 udfærdiges på en særlig formular nr. A 277 b, som udleveres på jernbanestationerne, og som må afleveres på afrejsestationen senest 3 uger før rejsedagen. I København må ansøgningen afleveres til statsbanernes 1. distrikt.

Stk. 2. For den heromhandlede fribefordring gælder følgende regler:

1. I rejserne må kun deltage elever, der på rejsens tidspunkt er elever i skolen.

2. Rejsen skal ledes af skolens førstelærer (skoleinspektør, rektor, forstander) eller en anden af skolens lærere, hvem skolelederen — for kommunale skoler med skolekommissionens tilslutning — måtte udpege dertil.

Deltager elever af begge køn i rejsen, skal der som ledsagere deltage mindst 1 lærer og 1 lærerinde. Såfremt der ikke er ansat en lærerinde ved skolen, kan en lærerhustru eller en anden voksen kvindelig ledsager for de kvindelige elever medtages. Er der ikke ansat nogen lærer ved skolen, kan lærerindens ægtefælle eller en anden voksen mandlig ledsager for de mandlige elever medtages. Lederen har ansvaret for rejsen og må på denne være ledsagerens foresatte. Ledsagerne skal på hele rejsen med tog,

færger og skibe samt under ophold føre tilsyn med eleverne.

3. Udover de i pkt. 2, 2. afsnit, nævnte tilfælde gives kun fribefordring til ledsagere, der er lærere(inder) ved skolen. Undertagelse herfra kan dog med ministeriets godkendelse i det enkelte tilfælde gøres, hvor hensynet til skolens arbejde under rejsen måtte kræve det. Fribefordring ydes til en ledsager for hvert påbegyndt antal af 9 elever. Er skolens elevtal mindre end 9 ydes dog fribefordring til en mandlig og en kvindelig ledsager, når hele skolen deltager.

4. For hver enkelt navngiven skole kan kun søges fribefordring een gang hvert finansår. Dog kan det tillades skoler, der ønsker at foretage udflugter særskilt med de større og med de mindre børn, at foretage 2 udflugter i samme finansår under forudsætning af, at intet barn derved får fribefordring på udflugt mere end een gang i hvert finansår.

5. Fribefordring gives kun, når de pågældende styrelser lejlighed tillader det, og kan i almindelighed ikke foregå med hurtigtog. Der gives ikke fribefordring på overfarterne i forbindelse med udlandet.

Banerne træffer iøvrigt nærmere bestemmelse om, hvilke tog der kan benyttes.

I tiden 17. juni—14. august samt iøvrigt på lørdage, søndage og mandage kan rejserne kun forventes bevilget i stærkt begrænset omfang. Rejser over korte afstande vil fortrinsvis blive bevilget.

6. Rejsehjemlerne, der kun er gyldige til fællesklasse og iøvrigt ikke ved tilkøb kan gøres gyldige til en højere klasse eller til hurtigtog, udstedes af den styrelse, hvorunder afrejsestationen hører. Rejsehjemlerne skal ved rejsens påbegyndelse forevises for afrejsestationen.

7. Lederen af de omhandlede skoler m. v. har ansvaret for, at kun frirejseberettigede deltager i de nævnte rejser og hæfter for udgiften til løsning af sædvanlig rejsehjemmel for uberettiget deltagelse.

Undervisningsministeriet, den 5. april 1955.

P. M. V.

Vagn Jensen.

/ P. A. Koch.

Bekendtgørelse om anvendelse af løsladte fangers opsparede arbejdspenge m. v.

Udbetaling af opsparede arbejdspenge ved løsladelsen.

§ 1.

I overensstemmelse med anordningerne om behandlingen af personer, der hensidder i statsfængsel, ungdomsfængsel, psykopatfængsel, arbejds- og sikkerhedsforvaring, er de for en fange opsparede arbejdspenge ikke hans ejendom, forinden de er udbetalt ham. Adkomsten til ikke udbetalte arbejdspenge kan ikke overdrages til andre.

§ 2.

Forinden løsladelsen af en i statsfængsel, ungdomsfængsel, psykopatfængsel, arbejds- eller sikkerhedsforvaring hensiddende fange træffer anstaltens leder bestemmelse om, hvorvidt de for den pågældende opsparede arbejdspenge helt eller delvis bør udbetales ham til fri rådighed ved løsladelsen.

Det må ved denne afgørelse iagttages, at der i almindelighed ikke ved løsladelsen bør udbetales den pågældende mere, end der skønnes at ville medgå til hans underhold i den første tid efter løsladelsen, og at større beløb kun bør udbetales, såfremt det er overvejende sandsynligt, at han vil forvalte beløbet på en fornuftig måde.

§ 3.

Det beløb, der ikke udbetales ved løsladelsen i overensstemmelse med bestemmelsen i § 2, kan efter den pågældendes ønske anvendes til indkøb af nødvendige beklædningsgenstande, arbejdsredskaber og arbejdsmateriale, til betaling af kontingent til sygekasse, arbejdsløshedskasse og fagforening, til køb af billet til hjemrejsen, for så vidt udgiften ikke afholdes af anstalten, eller til andet for den løsladte nyttigt formål, herunder til underhold af hans familie.

Forvaltning af opsparede arbejdspenge efter løsladelsen.

§ 4.

Den ikke efter reglerne i §§ 2—3 udbetalte eller anvendte del af en løsladts opsparede arbejdspenge forvaltes i almindelighed for ham af Dansk forsorgsselskab efter nærmere bestemmelse af anstaltens leder.

Beløb på 300 kr. eller derover, der forvaltes for den løsladte, vil i almindelighed være at indsætte på en sparekassebog, medmindre det må antages, at udbetaling til den pågældende vil finde sted i løbet af kortere tid.

§ 5.

De i §§ 2—4 indeholdte bestemmelser finder anvendelse såvel for personer, der løslades endeligt, som for personer, der løslades på prøve eller efter benådning, medmindre der i resolutionen om løsladelsen på prøve eller benådningen er truffet anden bestemmelse.

Forskellige bestemmelser.

§ 6.

Såfremt en hensiddende eller løsladt person afgår ved døden, forinden de ham godskrevne eller for ham forvaltede arbejdspenge er udbetalt, udbetales beløbet med fradrag af anstaltens eventuelle modkrav til den pågældendes nærmeste pårørende, såfremt han har forsørgerpligt overfor disse, eller de skønnes at være i trang.

§ 7.

Såfremt en løsladt person sigtes for nye forbrydelser eller overtræder de for hans løsladelse på prøve eller betinget benådning fastsatte vilkår, stilles udbetaling af arbejdspengene i almindelighed i bero, indtil straffesagen eller spørgsmålet om genindsættelse er afgjort.